

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

23-02-2004

127-247/97 PRESUDA

Županijski sud u Zadru, u Vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Ante Anića, kao predsjednika vijeća, te sudaca Enke Moković i Branimira Zorice, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Gordane Sturnela, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. DRAGORA OPAČIĆA i dr., zbog kaznenog djela iz članka 120. stavak 1. OKZ RH, povodom optužnice ŽDO u Zadru, broj KT-247/97 od 30. prosinca 1997. godine, nakon održane i zaključene usmene glavne javne rasprave, u prisutnosti branitelja I-opt. Ante Krajina – odvjetnika iz Zadra, branitelja II-opt. Lovorka Sinovčića, odvjetnika iz Zadra, te zamjenika državnog odvjetnika Slobodana Denona, a u odsutnosti optuženika, dana 17. veljače 2004. godine

presudio je

I-optuženi DRAGOR OPAČIĆ, sin Veljka, rođen 15. kolovoza 1966. godine u Zadru, s posljednjim prebivalištem u Zadru, Ante Starčevića 14, Srbina, državljanina RH, trenutno u bijegu

II-optuženi MILAN OPAČIĆ zv. «Miki», sin Nenada, rođen 6. kolovoza 1971. godine u Zadru, s posljednjim prebivalištem u Murvici Donjoj, Srbina, državljanina RH, trenutno u bijegu

krivi su

što su dana 17. listopada 1991. godine u Murvici Donjoj, kao pripadnici postrojbi pobunjenih Srba organiziranih u tzv. miliciju «SAO Krajine», zajedno s još jednom nepoznatom maloljetnom osobom, došli u proizvodne pogone tvornice «Folijaplast», koja je bila na okupiranom području i u kojim pogonima su radnici te tvornice demontirali strojeve radi evakuacije, jer je tamo bila onemogućena daljnja proizvodnja, postupajući protivno članku 4. stavku 2. alineji a) Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih sukoba (Protokol II) i članku 13. stavku 2. istog Protokola, prijeteci automatskim puškama, radnike istjerali ispred pogona tvornice i zastrašivali ih pucajući im pred noge, da bi potom prišli Denisu Suraću, koji je obavljao poslove demontiranja strojeva, s ciljem da još više zastraše ostale radnike i mještane koji još nisu prognani, ovoga, najprije, izdvojili iz grupe i počeli ga tući, mašući otvorenim britvama i govoreći da će ih sve poubijati, pa su ga britvom i zarezali po vratu i nakon toga ga vezali, te ga ubacili u teretno vozilo, a ostale radnike prisilili da uđu u tvornički autobus, da bi, zatim Denisa Surać, odvezli u Benkovac, time da su se nekoliko puta zaustavljali, a tijekom cijelog puta je okr. Milan Opačić, držao uperenu pušku prema njegovoj slijepoočnici, pa je, u jednom trenutku, ispalio rafal iznad njegove glave, te su ga na koncu predali drugim pripadnicima tzv.

milicije «SAO Krajina» u Benkovcu koji su ga slijedećih četiri dana svakodnevno tukli prilikom navodnih ispitivanja, nanijevši mu pri tom više tjelesnih ozljeda,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, primijenili mjere zastrašivanja i mučili civilno stanovništvo,

pa su time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva, označeno i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZRH,

pa se optuženici po istom zakonskom propisu

o s u d u j u

i to:

I-opt. DRAGOR OPAČIĆ na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.

II-opt. MILAN OPAČIĆ na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina i 6 (šest) mjeseci.

Po članku 90. stavak 4. ZKP/93 optuženici se oslobađaju od naknade troškova kaznenog postupka.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Zadru, podiglo je optužnicu broj KT-247/97 od 30. prosinca 1997. godine, protiv optuženih, zbog kaznenog djela pobliže opisano i pravno kvalificiranog kao u izreci ove presude.

Optuženici su u bijegu, protiv kojih je raspisana tjeratica i određen im je pritvor.

Rješenjem Izvanraspravnog vijeća ovog suda broj Kv-192/03 od 27. svibnja 2003. godine odlučeno je suđenje provesti u njihovoj odsutnosti.

Optuženici nisu dali svoju obranu pa je glavna rasprava održana izvođenjem dokaza, tako da su saslušani kao svjedoci Denis Surać (red. br. 18, 19, 57, 58 spisa), Šime Čačić (red. br. 38 spisa), Ivan Atelj (red. br. 58 spisa), pregledana medicinska dokumentacija za oštećenog, rodni listova optuženika i izvoda iz kaznenih evidencija.

U svom iskazu svjedok – oštećeni Denis Surać navodi da optuženike poznaje od ranije a skupa su pohađali istu školu. Kritične prigode, mislim da je bio četvrtak, skupa sa ostalim radnicima «Folijaplasta» u Murvici da je radio na demontaži strojeva radi otpreme u Umag radi nastavljanja proizvodnje, jer je tada Murvica bila okupirana. Bio je tu sa ostalim radnicima na demontaži kada su negdje oko 11,30 sati došli optuženi sa još jednim maloljetnikom starosti između 11 i 12 godina, naoružani s puškama, pištoljima i bombama.

Čim su došli stali su pucati pod noge svima koji su tu bili i kako su njega poznavali izdvojili su ga i naredili da stane raširenih nogu licem okrenutog uz kamion sa ceradom a leđima prema njima. Britve kojima su mahali da odmah nije vidio, međutim kad se licem okrenuo, prišao mu je prvooptuženi Dragor i zarezao ga po vratu. Tu su mu ruke svezali gumom, ukrcali u jedan kombi a preostale radnike natjerali da uđu u autobus «Folijaplasta». Vozili su ga u Benkovac u navedenom kombiju na način da je sjedio u sredini na sjedištu između optuženih koji su se do Benkovca smjenjivali u vožnji. Cijelim putem su mu prijetili da će biti ubijen a u Biljanima kad su stali, mještani su vikali da im ga njima predaju da će mu oni suditi. U Benkovcu je u zatvoru u njihovoj policijskoj postaji bio četiri dana kad je nakon toga razmijenjen. Za ova četiri dana da je vođen na ispitivanje Martiću, mučen i maltretiran, stalno mu se govorilo da će biti strijeljan, na koje su ga nekoliko puta vodili pa odustali.

Svjedok Šime Čačić naveo je u svom iskazu da je dok su on i Ivan Atelj bili u zatvoru u Benkovcu, k njima u ćeliju doveden Denis Surać kojeg do tada nije poznao. Došao je sav krvav i istučen a pričao im je da su ga uhitili pri montaži strojeva «Folijaplasta». Svih detalja da ne zna jer inače slabije čuje a u ćeliji se nije smjelo glasno govoriti. Svjedok pak Ivan Atelj koji je bio u ćeliji skupa sa Denisom Surać i Šimom Čačić, vidio je ovog kad su ga doveli i doslovce ubacili u ćeliju, sva krvava i isprebijana. Za ovo vrijeme boravka da je više puta i izveden na ispitivanje i jedne prigode kad se s takvog ispitivanja vratio da im je rukom pokazao prema prsima što je imalo značaj kao da će ga streljati. Čuo je od njega, iako se samo potihom razgovaralo, da su ga optuženi uhitili i doveli u Benkovac.

Sud nema razloga ne vjerovati iskazu oštećenog Denisa Suraća kako i na koji način je uhićen, maltretiran i tučen, kako od strane optuženika tako i od onih kojima je u Benkovcu predan. Naime, kako to oštećenik i sam navodi, Murvica koja je tada bila okupirana a stanovištvo u većini otišlo u progonstvo, trebalo je demontirati strojeve i otpremiti u Umag i oštećenik je kao radnik tvornice, skupa sa 23 radnika, to vršio tri do četiri dana prije kritične prigode. Optuženici su kao pripadnici milicije tzv. «SAO Krajine» došli naoružani puškama, pištoljima i bombama s ciljem zastrašivanja pucajući im pred nogama s kretnjama da će ih sve poubijati. S obzirom da su oštećenika poznavali od ranije a sa kojima su išli i u školu, ovog izdvajaju od ostalih i uz primjenu sile najprije mu naređuju da stane uz kamion okrenut njima leđima, prijetite mu pucajući pod noge a kada se jednom okrenuo, optuženi Dragor Opačić ga zarezuje britvom po vratu. Ovu zarezotinu oštećeni je i pokazao na glavnoj raspravi.

Nema sumnje da su se optuženici nehumano i neljudski ponašali kako prema oštećeniku tako i prema ostalim radnicima koji su se tu tada zatekli a koje su primjenom sile zastrašivanja natjerali da svi uđu u tvornički autobus a oštećenika uzeli sa sobom, u kombi kako bi ga odveli u Benkovac. Čitavim putem su mu prijetili da će biti ubijen i u jednom momentu da je jedan od njih koji je uz njega u kombiju sjedio opalio hitac iz puške pokraj njegove glave. Cijelim putem je imao uperenu pušku u njegovu sljepoočnicu.

Tijekom cijelog postupka nije dana obrana optuženika jer im se sudi u odsutnosti, međutim iz iskaza oštećenog koji do u detalja iznosi cjelokupni tijek događanja, a posebno i iz iskaza svjedoka koji su također kao civili uhićeni i zatvoreni, mučeni i maltretirani, daje dovoljno osnova da se radi o kršenju pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, zastrašivanjem i prijetnjama civilnom stanovništvu, čime su počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZRH.

Naime, iskazi svjedoka su uvjerljivi, životni i istiniti, da ne dovode u nikakvu sumnju da to tako ne bi bilo, pa je sud odbio i prijedlog obrane o pozivanju radnika tvornice koji su tada bili prisutni, jer njihovi iskazi ni u čemu ne bi odudarali od iskaza oštećenog, tako da bi njihovo pozivanje i saslušanje bilo suvišno.

Prema članku 13. stavak 2. Protokola o zaštiti žrtava međunarodnih sukoba, civilno stanovništvo pa ni pojedinac ne mogu biti predmetom bilo kakvog napada čija je svrha širenje straha među stanovništvom, bilo prijetnjama, vrijeđanjem i omalovažavanjem, nasiljem i svakim oblikom neljudskog ponašanja.

Nema sumnje da su optuženici kao pripadnici paravojnih snaga, obučeni i naoružani došli sa ciljem sijanja straha i zastrašivanja prema radnicima tvornice, pucajući i mašući britvama da će ih sve poubijati i zaklati, vršeći na taj način okrutno postupanje prema njima stavljajući ih u ponižavajući i degradirajući položaj, što sve skupa se kosi sa Ženevskom konvencijom o zaštiti žrtava međunarodnih sukoba.

Optuženici znajući da radnici rade na demontaži strojeva već tri do četiri dana, radi se o okupiranom području i pod «vlašću» tzv. »SAO Krajine«, kao njeni pripadnici, dolaze u krug tvornice, sijući strah i zaplašivanje cijelog stanovništva, izdvajaju oštećenika kojeg poznaju i prema njemu primijenjuju silu, prijetnju i maltretiranje nečovječnim i nehumanim postupcima. Zbog svega ovog oštećenik prema medicinskoj dokumentaciji i danas ima posljedica takvog postupanja i to od tjelesnih ozljeda pa do psihičkih posljedica.

Nema dakle sumnje a na osnovu svih u ovom postupku izvedenih i predloženih dokaza, kako u njihovom pojedinačnom tako i skupnom dijelu, da su se u ponašanjima optuženih ostvarila sva bitna obilježja utuženog kaznenog djela, ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Optuženi su proglašeni krivim i za počinjeno djelo im je izrečena kazna zatvora i to opt. Dragoru Opačiću kazna zatvora u trajanju od šest godina, a Milanu Opačiću u trajanju od pet godina i šest mjeseci.

Kod odmjeravanja kazne, kako po vrsti tako i po visini, sud je kao otežavajuće okolnosti našao da je opt. Dragor Opačić dosad osuđivan zbog kaznenog djela teške krađe, da je djelo počinjeno prema svom poznaniku i školskom kolegi, dok osobito olakotnih okolnosti sud nije našao, izuzev u pogledu opt. Milana Opačića, koji je u vrijeme počinjena djela bio mlađi punoljetnik.

Uzimajući u obzir sve otegotne i eventualne olakotne okolnosti sud je mišljenja da izrečene kazne u svemu odgovaraju stupnju njihove krivnje i društvene opasnosti djela te da će se sa istom u potpunosti postići svrha kažnjavanja iz članka 50 KZ-a.

Kako su optuženici odsutni i u bijegu to su oslobođeni naknade troškova kaznenog postupka temeljem članka 90. stavka 4. ZKP.a.

Radi svega iznesenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Zadru, 17. veljače 2004. godine

ZAPISNIČAR:

Gordana Sturnela

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Ante Anić

Ispravnost ovog prijepisa
ovjerskom ovjerava
[Signature]

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana po prijemu pismenog otpravka. Žalba se podnosi Vrhovnom sudu RH u dovoljnom broju primjeraka pismeno ili usmeno na sudski zapisnik.

D n a :

1. ŽDO na broj KT-247/97
2. Opt. od I-II, putem oglasne ploče
3. Branitelju I-opt. Anti Krajina, odvjetniku iz Zadra
4. Branitelju II-opt. Lovorku Sinovčiću, odvjetniku iz Zadra
5. U spis